

Hvad er "Farumbøgen" egentlig?

Af: Lisbet Heerfordt, DN Furesø, 5.8.2011

I 1986 kortlagde Hovedstadsrådet de tilbageværende naturskogsarealer i hovedstadsregionen som en del af kortlægningen af regionens fredningsinteresser. I rapporten "Naturskogsarealer i hovedstadsregionen", findes beskrivelse af alle regionens naturskove. Om naturskogsarealet ved Kaffehøj i Farum Lillevang står der: "Området er deklarationsfredet siden 1905 og har stærkt naturskovspræg. Træerne er af lokal proveniens."

Træerne på Kaffehøj var i 1986 ca. 200 år gamle, dvs. fra ca. 1786. De er af lokal proveniens, dvs. afstamning. De ældste træer i naturskogsarealerne ved Farum søs nordvestlige bred var i 1986 ca. 250 år gamle, dvs. fra ca. 1736. Dette skal ses i sammenhæng med, at 1764 var det årstal, der blev indført ordnet skovdrift i de kongelige skove. Det betyder, at de ældste bøge i naturskovene er spiret ved selvsåning fra de oprindelige bøge på egnen, før der blev indført skovdrift i Danmark, og at de genetisk er ubesmittede af pollen fra bøgetræer af udenlandsk proveniens, som hyppigt forekommer i de forstmæssige drevne skove. De er genetisk af oprindelig, lokal afstamning.

Dette er interessant af to grunde, dels fordi lokale provenienser anses for at være sikrest at anvende, hvis man vil etablere en sund og modstandsdygtig ny bevoksning, dels ud fra en betragtning om bevaring af genmaterialet af hensyn til biodiversitet.

Den tidligere Farum Kommunes Skovplejegruppe, hvori DN deltog, henvendte sig på denne baggrund til Statens Kåringsudvalg for træer til landskabspleje for at få vurderet naturskogsbevoksningen på Gretheshøj. Kåringsudvalget besigtigede området. Træerne på Kaffehøj er som allerede nævnt vurderet at være af oprindelig lokal afstamning, men planerne om at indsamle frø på Gretheshøj og lade Birkholm Planteskole fremdrive Farumbøge med henblik på salg til landskabsformål blev opgivet. I stedet besluttede Farum Kommune at lave en lokal indsamling af frø med fremdrift af Farumbøge på et kommunal planteskoleareal til fremstilling af planter til lokal brug. En fjerdeklasse på Solvangskolen indsamlede torsdag den 30. oktober 1986 som en del af Farum kommunes skovplejeprojekt mellem 2 og 3 kg bog på Gretheshøj, frø fra de oprindelige Farumbøge. Frøene blev sået, og Farum Kommune drev i en årrække - to forskellige steder i kommunen - planteskole for Farumbøge.

En vigtig del af Farum Kommunes Skovplejeplanen var at sikre Farumbøgen. Målet var at sikre den sjældne naturskovstype, at sikre at de eksisterende træer får lang levetid, og at de efterhånden som de falder, sikres efterkommere af samme type.

Naturskogsarealerne på Gretheshøj og Grethesholm, langs Farum Sø og i Skovvænget er Farumbøgens kerneområde.